

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Tîrșu Dumitru Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxxx str. Xxxxx ap. xx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 07.09.2017 – până la 17.05.2018

instanța de apel:

de la 03.10.2018 – până la 13.12.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 19.07.2019 – până la 23.10.2019

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 mai 2018, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, Tîrșu Dumitru Xxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 2 ani 5 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, la 2 ani 5 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani 5 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani 5 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 2 ani 5 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, la 2 ani 5 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă lui Tîrșu Dumitru, 4 ani închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar pentru minori.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei lui Tîrșu Dumitru pe o perioadă de probațiune de 1 an, dacă în perioada de probațiune fixată condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Mavruian Iacob, în privința căruia hotărârile judecătorești nu au fost contestate în procedura recursului ordinar.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Tîrșu Dumitru la 25.06.2017, în jurul orei 00:30 min., aflându-se împreună cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunctă într-un proces separat, în regiunea Hotelului „Chișinău” mun. Chișinău, toți urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, având un plan bine premeditat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiecare împărțindu-și rolurile între ei, alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunctă într-un proces separat, i-au ademenit pe cetățenii străini Khatib Almothana și Braa Husein, unde sub pretextul că afară este ora târzie și le este fiică, i-au convins pe ultimii să le însoțească până acasă, după care în apropierea casei de locuit situată pe str. Vasilenco 34 mun. Chișinău, locul în care îi așteptau ascunși Tîrșu Dumitru împreună cu alte persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunctă, pentru realizarea până la capăt a scopului propus anterior, folosindu-se de faptul că spațiul dat nu este luminat și este întuneric, i-au atacat pe Khatib Almothana și Braa Husein și fără nici un motiv le-au aplicat acestora multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzându-i lui Khatib Almothana conform raportului de expertise medico legală nr. 2654 din 27.07.2017, vătămări corporale ce se califică ca vătămare ușoară, după care au sustras deschis de la Braa Husein 50 de euro care conform cursului BNM constituie 1.021 lei, un telefon mobil de model „iPhone 5” la prețul de 400 euro, care conform cursului oficial BNM constituie 8.168 lei, două lanțisoare din argint de pe mână și două lanțisoare de argint de la gât, la prețul total de 110 euro, care conform cursului oficial BNM constituie 2.246 lei, buletinul de identitate pe numele său și de la Khatib Almothana un telefon mobil de model „iPhone 6” la prețul de 500 euro, care conform ratei BNM constituie 10.210 lei, în care se afla cartela SIM: xxxxx și buletinul de identitate pe numele acestuia, iar ulterior cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută, prin ce le-au cauzat ambelor părți vătămate Khatib Almothana și Braa Husein prejudicii materiale în sumă totală de 22.645 lei.

Tot el, la 25.06.2017 ora 04:30, aflându-se împreună cu persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunctă, în timp ce se aflau pe str. Armenească 42, mun. Chișinău urmând scopul sustragerii bunurilor altei persoane, acționând cu intenție directă, din motiv de cupiditate, prin repartizarea rolurilor, aplicând violența nepericuloasă pentru viața și sănătatea persoanei, în timp ce persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunctă s-a apropiat din spate de Gergios Gergio, aplicându-i o lovitură cu piciorul în rezultatul căreia ultimul a căzut jos, după care persoana în privința căreia cauza penală

a fost disjunsă, i-a aplicat o lovitură în regiunea feței, la ce acesta căzând și lovindu-se cu capul de bordură, după care i-au aplicat lovituri persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă și Tîrșu Dumitru, împreună cu persoanele în privința cărora cauza penală a fost disjunsă în mod deschis au sustras de la Gergios Georgio telefonul mobil de model „Samsung”, la prețul de 160 euro, care conform ratei BNM constituie 3.267 lei, în care se afla cartela SIM xxxxx, 420 euro care conform cursului BNM constituie 8.576 lei, după care cu bunurile sustrase au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel cauzându-i părții vătămate Gergios Gergio prejudiciu material considerabil în sumă totală de 11.843 lei.

Tot el, la 02 august 2017 în jurul orei 23:00 aflându-se împreună cu altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă, în curtea blocului locativ situat pe bl. Decebal 22 din mun. Chișinău au sustras în mod deschis de la Moisiencu Vasile un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J5” de culoare negru combinat cu gri, la prețul de 580 lei, astfel cauzând părții vătămate pagubă materială considerabilă în sumă de 5.800 lei.

Tot el, la 27.09.2017 în jurul orei 20:15, urmând scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, în urma unei înțelegeri prealabile cu altă persoană în privința căreia cauza penală a fost disjunctă aflându-se lângă Gara Feroviară din mun. Chișinău, cunoscând despre faptul că Lazăr Damian este minor, au întrebat cât este ora și în mod deschis i-au sustras telefonul mobil de model „Samsung galaxy J1” cu nr. IMEI xxxxx, în care era activată cartela SIM cu nr. xxxxx, la prețul de 3.420 lei, după care cu bunul sustras au fugit într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile în sumă de 3.420 lei.

Tot el, la 06.09.2017 în jurul orei 00:15, aflându-se pe bl. Traian 23/1 mun. Chișinău și urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altor persoane i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea capului lui Petruleac Maxim și i-a sustras în mod deschis un telefon mobil de model „Redmi 4X” de culoare negru cu nr. de IMEI 1:xxxxx și IMEI xxxxx, la prețul de 3.000 lei, în care se afla cartela SIM cu nr. xxxxx, la prețul de 450 lei și cheia de la apartament, astfel prin acțiunile prejudiciabile, ultimului i-a fot cauzată o daună materială în proporții considerabile în sumă de 3.500 lei.

Tot el, a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală ca infracțiune și pasibilă de răspunderea penală în următoarele circumstanțe: la data de 12 septembrie 2017 în jurul orei 22:50, împreună cu altă persoană, în privința căreia cauza penală a fost disjunctă și încă o persoană neidentificată, aflându-se în preajma centrului comercial „Grand Hall”, din bl. Constantin Negruzzi 2/4 din mun. Chișinău urmând scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane i-au aplicat lui Badan Andrei mai multe lovituri pe toată suprafața corpului, după care i-a sustras mijloace bănești în sumă de 1.200 lei și 150 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din data comiterii infracțiunii, constituie suma de 3.193 lei, un telefon mobil de model „Nokia X2” cu nr. de IMEI xxxxxși nr. de IMEI xxxxxîn care activa cartela SIM cu nr. xxxxx, la prețul de 200 lei, un portofel pentru carduri confecționat din piele, de culoare neagră, la prețul de 20 de lei, în care se aflau două carduri bancare de la BC „Mobiasbanka”, un buletin de identitate la prețul de 130 de lei, permis de intrare la Biblioteca Națională toate pe numele victimei și cheile de la domiciliu, care se aflau

într-o husă, la prețul de 125 lei, cauzându-i o daună materială considerabilă, în sumă totală de 4.868 lei.

Tot el, Tîrșu Dumitru la 04.07.2017 în jurul orei 01:00, acționând împreună și prin înțelegere prealabilă cu Mavruian Iacob, aflându-se pe bl. Ștefan cel Mare și Sfant, 6 mun. Chișinău cu scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, s-au apropiat de Saharneau Victor și aplicând violența nepericuloasă pentru viață și sănătatea acestuia, manifestată prin aplicarea de către Mavruian Iacob a multiplelor lovituri cu mâinile peste față și împingeri de către minorul Tîrșu Dumitru i-au fost sustrași în mod deschis din buzunarul pantalonilor bani în sumă de 150 lei, după ce Mavruian Iacob în mod deschis i-a sustras un hanorac în care era îmbrăcat în valoare de 350 lei, apoi cu bunurile sustrate au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Pe baza stării de fapt expusă mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului Tîrșu Dumitru, au fost calificate *de drept*, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal – jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile; în baza art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile; în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșit cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile; precum și în baza art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, săvârșită de două și mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apel, la data de 30 mai 2018, de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei lui Tîrșu Dumitru, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Tîrșu Dumitru să-i fie aplicată pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, cât și art. 70 alin. (3) Cod penal în baza:

- art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată, la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a luat în considerație faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea de tâlhărie și mai multe infracțiuni de jaf, a aplicat violență față de părțile vătămate;

- realizarea scopului pedepsei penale inclusiv prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului, precum și restabilirea echității sociale va fi posibilă doar cu izolarea acestuia de mediul normal de viață și scopul pedepsei stabilit în art. 61 alin. (2) Cod penal, poate fi atins numai cu aplicarea față de inculpat a unei pedepse privative de libertate;

- stabilindu-i inculpatului pedeapsă cu suspendarea condiționată există un risc sporit ca inculpatul să ajungă și până la comiterea de noi infracțiuni, faptul dat deja la demonstrat, deoarece este învinuit de săvârșirea a mai multor infracțiuni;

- corectarea și reeducarea inculpatului Tîrșu Dumitru poate fi atinsă numai prin aplicarea în privința acestuia a unei sancțiuni sub formă de închisoare, cu executare într-un penitenciar pentru minori.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2018, a fost admis apelul declarat, cu casarea parțială a sentinței, în partea pedepsei, fiind pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Tîrșu Dumitru, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), art. 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsă în baza:

- art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, 3 ani închisoare;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 2 ani închisoare;

- art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, 2 ani închisoare;

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, 2 ani închisoare;

- art. 187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, 2 ani închisoare;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 2 ani închisoare;

- art. 187 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, 2 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă lui Tîrșu Dumitru, 4 ani 6 luni închisoare, în penitenciar pentru minori.

În temeiul art. 90¹ Cod penal, prima parte a pedepsei – 2 ani 3 luni închisoare, urmează să-i execute în penitenciar, iar restul pedepsei 2 ani 3 luni închisoare se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale. În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate. Starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței, care cuprinde elementele definitorii condamnării, prevăzute de art. 364¹ alin. (7) Cod de

procedură penală.

În opinia instanței de apel, probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sânt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală, astfel sânt pertinente, concludente, utile și veridice.

Cu privire la motivele invocate în apel ce vizează pedeapsa aplicată inculpatului minor Tîrșu D., instanța de apel le-a apreciat ca fiind fondate, deoarece la soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa penală aplicată ultimului, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 70, 75 și 79 Cod penal.

Analizând conținutul sentinței, instanța de apel a observat că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului minor, nu a soluționat corect chestiunea privind aplicarea prevederilor art. 79 alin. (3) Cod penal, sub aspectul că nu a fost reținută o circumstanță excepțională importantă și evidentă, ce se întrevede în speță - minoratul.

Din lucrările dosarului, rezultă că inculpatul la timpul comiterii infracțiunilor era minor, iar acest fapt prin prisma prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, reprezintă o circumstanță excepțională a cauzei, ce trebuie luată în considerație în mod obligatoriu, la aplicarea pedepsei penale.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a aplicat minorului Tîrșu D. o măsură de pedeapsă incomensurabilă cu persoana inculpatului, motiv pentru care în partea respectivă a sentinței atacate, urmează a se interveni, în sensul aplicării prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, sub aspectul aplicării unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală, instanța de apel a luat în considerație persoana inculpatului, că a săvârșit infracțiunile fiind minor - ca circumstanță excepțională, precum și situația familială grea a acestuia.

Pe această linie de considerente, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 70, 75, 79 și 84 Cod penal, precum și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei prevăzute de lege – închisoare, sub limita minimă prevăzută de legea penală.

Totodată, în speță s-a constatat cazul unui concurs de infracțiuni, astfel pedeapsa stabilită inculpatului urmează a fi aplicată în condițiile art. 84 Cod penal.

Prevederile art. 90¹ Cod penal, în raport cu circumstanțele exclusiv atenuante ale cauzei și persoana inculpatului minor Tîrșu D., a determinat instanței de apel concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

Pe această linie de considerente, instanța de apel a considerat că față de inculpat este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei definitive în condițiile prevăzute de art. 90¹ Cod penal, astfel încât prima parte a pedepsei - 2 ani 3 luni închisoare, urmează a fi executată real, iar restul pedepsei - 2 ani 3 luni închisoare va fi suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, obligându-l pe inculpat să nu-și schimbe domiciliu și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului, la data de 01 martie 2019, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului ordinar invocă:

- este nefondată decizia instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei, deoarece nu a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei și anume de gravitatea faptei, personalitatea infractorului care a comis aceste infracțiuni la vârsta de 15 ani, vârstă la care nu putea conștientiza corect gravitatea faptelor comise și consecințele acestora;

- inculpatul a comis infracțiunile imputate într-un termen relativ scurt, fiind influențat de alte persoane mai mari și nu a avut un rol activ la comiterea infracțiunilor;

- deși infracțiunile imputate sunt din categoria celor grave, comise cu aplicarea violenței, inculpatul nu a aplicat personal violență, nu a beneficiat de bunurile obținute, ci doar însoțea persoanele care direct au comis și planificat infracțiunile;

- inculpatul Tîrșu Dumitru nu conștientiza despre gravitatea faptelor comise, însă după ce a fost chemat la poliție și a discutat cu părinții, cu avocatul despre cele întâmplate și consecințele ce ar putea surveni pentru acesta, în cele din urmă și-a corectat comportamentul și nu a mai comis nici o infracțiune;

- inculpatul a colaborat cu organul de urmărire penală, a optat pentru judecarea cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală;

- prima instanță la adoptarea sentinței a constatat că, inculpatul nu avea antecedente penale, era la prima abatere, iar vârsta acestuia constituia o circumstanță excepțională;

- instanța de apel, reieșind din criteriile de individualizare a pedepsei, ar fi putut aplica un termen de probă mai mare, decât cel stabilit prin sentință, însă urma a menține aplicarea art. 90 Cod penal;

- pedeapsa cu închisoare cu executare în penitenciar aplicată față de un minor care a comis infracțiuni la vârsta de 15 ani, urmează a fi aplicată în mod excepțional, doar în măsura în care acordarea unei perioade de probațiune nu ar fi în măsură să reeduce inculpatul.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat și a solicitat de a decide inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, lipsind temeiuri de casare.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute

prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și/sau material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul reține că, apărătorul inculpatului Tîrșu Dumitru nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite, invocând doar faptul că în privința ultimului sunt incidente prevederile art. 90 Cod penal, fiindu-i posibil de a-i fi aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, invocând astfel temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului penal, temeiul pentru recurs invocat de către recurent și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea. Instanța de apel a motivat și întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și modului de executare a acesteia, stabilite conform sancțiunilor articolelor imputate acestuia, ținând cont și de dispozițiile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Astfel, în urma solicitării și înscrisului autentic al inculpatului Tîrșu Dumitru (f.d. 166, v. 9), cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În concordanță cu alin. (8) art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheierea primei instanțe din 15.03.2017 (f.d. 169-170, v. 9), beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Totodată, în prezenta speță instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului, a considerat că sunt aplicabile și prevederile art. 70 alin. (3) și art. 79 alin. (1) Cod penal, datorită faptului că la momentul comiterii infracțiunilor imputate ultimul era minor.

Reieșind din lucrările dosarului, Colegiul penal reține că, în prezenta speță inculpatul Tîrșu Dumitru a fost condamnat pentru comiterea unui cumul de infracțiuni de jaf și tâlhărie, și anume șase din acestea sunt prevăzute de art. 187 alin. (2) și una stipulată la art. 188 alin. (2) lit. b), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), art. 79 alin. (1) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, respectiv prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, instanța de apel i-a stabilit pedeapsă definitivă de 4 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar pentru minori.

De asemenea, instanța de apel a aplicat la caz în privința inculpatului și prevederile art. 90¹ Cod penal, dispunând că prima parte din termenul pedepsei cu închisoare și anume 2 ani 3 luni să fie executate în penitenciar, iar a doua parte a pedepsei cu închisoare 2 ani 3 luni, să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Din conținutul recursului declarat în prezenta speță, partea apărării își expune dezacordul în partea individualizării modului de executare a pedepsei cu închisoare, considerând că în privința inculpatului pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a întregului termen de pedeapsă cu închisoare, evidențiind un cumul de circumstanțe atenuante și excepționale, cum ar fi căința sinceră, recunoașterea vinei, comiterea infracțiunii în perioada minoratului.

Opozant argumentelor invocate de recurent în susținerea poziției sale de aplicare la caz a prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal analizând hotărârea judecătorească atacată sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele stabilite în prezenta cauză consideră că, soluția instanței de apel în latura stabilirii pedepsei și modului de executare a acesteia sunt întemeiate, la adoptarea acesteia s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs menționează că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, Colegiul menționează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei se stabilește luând în considerație gravitatea infracțiunii săvârșite, precum și personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Cu referire la caz, luând în considerație cumulul de infracțiuni săvârșite de inculpat și anume șapte la număr, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, în opinia Colegiului, instanța de apel a ajuns la o concluzie întemeiată, de a-l condamna pe Tîrșu Dumitru, pentru faptele comise, fără a aplica prevederile art. 90 Cod penal.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanței de apel, Colegiul penal consideră că, instanța ierarhic inferioară, la adoptarea soluției în partea stabilirii pedepsei inculpatului, a luat în considerare toate criteriile de individualizare a pedepsei, justificat neaplicând la caz prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovatului. Este de menționat că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu este o categorie aparte de pedeapsă, reprezentând în sine posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, prevăzute de art. 90 Cod penal, se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel a abordat cu suficientă amplitudine condițiile ce vizează natura infracțiunilor, personalitatea inculpatului și faptul dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia.

Instanța de recurs remarcă faptul că, deși au fost statuate circumstanțe atenuante cum a-r fi recunoașterea vinovăției de către inculpat și căința sinceră, faptul examinării cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, la caz, aceste circumstanțe, nu sunt suficiente pentru a aplica dispozițiile art. 90 Cod penal în raport cu persoana inculpatului, care este predispusă să comită infracțiuni și impactul acestora asupra relațiilor sociale. Mai mult ca atât, conform notei informative a Biroului de probațiune Botanica (f.d. 73, v. 8) a fost menționat faptul că în cadrul investigației realizate nu a fost posibil de întocmit referatul presentențial de evaluare psihosocială din motiv că minorul Tîrșu Dumitru nu a colaborat cu Biroul de probațiune Botanica, ultimul manifestă comportament deviant, deseori abandonează domiciliul, vorbește vulgar, nu respectă pe cei din jur. A fost plasat în plasamentul de urgență din cadrul Centrului de zi și de plasament temporar a copiilor orfani "Vatra" nu odată, unde a dat dovadă de un comportament neadecvat, fiind agresiv, a atacat pedagogul de serviciu, a deteriorat geamul și gardul. Respectiv, Colegiul penal consideră justificate concluziile instanței de apel, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, nu va fi una proporțională cu faptele prejudiciabile săvârșite de inculpat și personalitatea acestuia.

În ce privește invocarea de către recurent a faptului că a comis infracțiunile imputate în perioada minoratului, Colegiul menționează că, această împrejurare a constituit temei de a-i aplica de către instanțele de fond prevederile art. 70 alin. (3) și art. 79 alin. (1) Cod penal, acesta beneficiind de reducerile termenului de pedeapsă, în condițiile prevăzute de aceste norme penale, care au fost corect aplicate în prezenta speță.

În opinia instanței de recurs, în speța dată, sunt justificate raționamentele instanței de apel, precum că scopul legii penale în cauza deferită judecării va fi atins prin executarea parțială a pedepsei reale cu închisoare de către inculpat, în corespundere cu dispozițiile art. 90¹ Cod penal, nefiind constatate suficiente motive pentru a aplica, la caz, suspendarea condiționată a pedepsei cu închisoare integrală, în condițiile art. 90 Cod penal.

În atare împrejurări Colegiului penal consideră că, instanța de apel i-a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului Tîrșu Dumitru, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta, cât și alte persoane să se convingă despre necesitatea respectării normelor de conviețuire în societate și neadmiterii de a fi comise fapte ce sunt sancționate de legea penală.

Generalizând raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că, nu a fost constatată prezența în speța examinată a erorii de drept, care ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei contestate, în partea stabilirii modului de executare a pedepsei de către inculpatul Tîrșu Dumitru.

Finalmente, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului Tîrșu Dumitru, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Caragia Elisaveta în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Tîrșu Dumitru Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 21 noiembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda